

www.vreewijk.wordpress.com

de Vreewijker

April 2014

Voorzitter

Marlon Domingus, Gerrit Doustraat 79

T 06 521 573 90

marlon@domingus.nl

Secretaris

Sandra Bechtholt, Witte Rozenstraat 16 b

T 06 119 528 80

sandrabechtholt@gmail.com

Penningmeester

André Betting, Bilderdijkstraat 8

andre.betting@me.com

Leden

Harmen Tjaarda, Hugo de Grootstraat 8

tjaarda@gmail.com

Eindredactie & vormgeving

Silvia Zwaaneveldt, Gerrit Doustraat 4

silvia@drukwerkindemarge.org

druk

Drukkerij Mostert, www.drukkerijmostert.nl, Leiden

gironummer

26 24 625

t.n.v. Wijkcomité Vreewijk, Leiden

Inhoud

Voorwoord	3
Buurtbijeenkomst	4
Zonnepanelen	5
Zwaar verkeer	6
Herbestrating	7
Rond de UB	8
Nieuwbouw Groenhoven	8
Gerrit Dou	9
Agenda	9
Singelpark	10
Koningsdag	11
Buizerd	14
Boekenboom	14
Vreewijkstraat 4	16
Ondernemend in de wijk	16
Comfortable woonomgeving	17
Ondernemend in de wijk	18
Parkeren in Vreewijk	19
+ Volg	20
Buurtborrel Babbels	20
Toegewijde kunst	21
Fototentoonstelling	22
Wijn proeven in Vreewijk	22
Kleine (kunst) route	23

Voorwoord

Beste Vreewijkers,

Koningsdag

De Vreewijk ligt er weer mooi bij, verfraaid door allerlei soorten van bloesem en lenteweer. Een goede opmaat naar de naderende Koningsdag, een van de traditionele hoogtepunten binnen de wijk. Het Oranjecomité Vreewijk is alweer vroeg begonnen met de nodige voorbereidingen voor dit feest op **zaterdag 26 april** as. in de tuinen van Groenhoven. U bent van harte uitgenodigd om koffie of Oranjabitter te komen drinken en om deel te nemen aan de activiteiten.

Vreewijk 'Buurtborrel Bij Babbels'

Verderop in deze Vreewijker verslag van een aantal ontwikkelingen die ons allen aangaan. Er vindt de komende tijd voorbereiding plaats voor de nieuwbouw van Groenhoven en op langere termijn zal ook een deel van het Witte Singel Doelencomplex van de Universiteit Leiden worden herbouwd. Als deze onderwerpen u aanspreken dan nodig ik u van harte uit voor de Vreewijk 'Buurtborrel Bij Babbels', elke laatste maandag van de maand, vanaf 20:30 uur. Er komt hier elke maand een groep betrokkenen bijeen, telkens met een iets andere samenstelling, maar gemeenschappelijk in de betrokkenheid naar de wijk. Hier worden de plannen gesmeed, medestanders gevonden en met een glas in de hand hulp geboden aan elkaar. Voelt u zich niet verplicht om elke keer te komen, maar met een paar bezoeken per jaar bent u snel goed op de hoogte van wat er speelt.

Website

Tenslotte ben ik verheugd om in de statistieken van de Vreewijk website te zien dat informatie die relevant is voor Vreewijk en maandelijks beschikbaar komt via de Vreewijk website, goed gelezen wordt. De Vreewijker komt met enige regelmaat per jaar uit, maar de website kan sneller op zaken inspelen door de eenvoudiger wijze van digitale beschikbaarstelling. Steeds meer bewoners zien het voordeel van het 'volgen' van de website, zodat wanneer een nieuw bericht wordt geplaatst, deze automatisch als email verschijnt op uw smartphone, tablet of computer.

Graag tot ziens bij Koningsdag,
Babbels of online!

Marlon Domingus

Buurtbijeenkoms

Buurtbijeenkoms 27 januari 2014, Babbels

1. Opening: De Voorzitter heet iedereen welkom in Babbels. Iedere laatste maandag van de maand zijn er vertegenwoordigers van het wijkcomité in Babbels en is iedereen van harte welkom om informeel bij te praten met elkaar en het wijkcomité, met als doel elkaar vaker dan een keer per jaar zien en zodat we veel efficiënter en effectiever de issues in de wijk te lijf kunnen gaan.
2. Stand van Zaken/update:
Het van der Klaauw terrein: er zijn weinig ontwikkelingen te melden. Wel is er een aantal buurtbewoners dat probeert voet aan de grond te krijgen bij de universiteit. Een klein groepje mensen olv Toine de Caluwé (bewoner Witte Singel) gaat verder discussiëren. Het idee bestaat om Topaz/Groenhoven hierbij te betrekken. Nieuwe plannen zijn overigens alleen mogelijk als het bestemmingsplan gewijzigd wordt, dit is indertijd vastgesteld op basis van het oorspronkelijke bouwplan van de universiteit. De Pieterswijk lift graag mee op initiatieven uit onze wijk.
3. Ineke Veldhuizen, nieuwe vestigingsmanager Topaz/Groenhoven stelt zich voor.
  - a. Vooruitblik: De toekomst van Groenhoven is nog onduidelijk, maar zeker is dat het aantal verzorgingsplekken afgebouwd zal worden naar ca 60 plekken. Daarnaast wil Groenhoven een grotere rol spelen in de wijken rondom het zorgcentrum. Hierbij kunnen we denken aan eten & drinken in het centrum, verpleegkundige zorg, fysiotherapie, etc. De verwachting is dat er in april meer te melden valt;
  - b. Boekenboom: de boom is afgelopen november geopend. In de winter was de boom vooral ingepakt met grijs plastic, maar dat is opgelost door het plaatsten van plexiglasdeurtjes;
  - c. Koningsdag vindt dit jaar op 26 april plaats en Topaz/Groenhoven zoekt contact met het Koningsdag comité om het feest te gaan organiseren.
4. Resultaten Rekening: de wijk ontvangt 2000,- euro per jaar voor het organiseren van activiteiten. In 2013 is het geld uitgegeven aan: de jaarvergadering, de Vreewijkers en de kunstroute. Omdat Koningsdag niet doorging is er minder geld uitgegeven dan in voorgaande jaren. Dat betekent dat er ca 700 euro over is, dit wordt toegevoegd aan de reserves. De gemeentelijke subsidie voor 2014 is al toegezegd, wat er in de jaren daarna gaat gebeuren is onzeker.

5. KinderKunst Route: Een aantal wijkbewoners heeft een plan bedacht voor een KinderKunst Route. Hiervoor is contact gezocht met kunstenaars uit de wijk. Aan hen is gevraagd een workshop voor de kinderen te organiseren:
  - a. Kinderen van 6-12 jaar;
  - b. Op 22 juni;
  - c. Ca 70 kinderen.
6. Overige zaken/onderwerpen uit de vergadering:
  - a. De herbestrating/bomenschouw is vanuit de gemeente tot volledige stilstand gekomen. Het comité zit erachter aan;
  - b. OV in de stad: de gemeente is voornemens het busverkeer uit de Breestraat te weren. Gevolg hiervan is dat het busverkeer over de singel van 2x naar 4x per uur zou kunnen gaan. Voorstel van de aanwezigen: op tijd in discussie met de gemeente, in het verleden was het busverkeer vaak een splijtzwam in de wijk, dit moet voorkomen worden. Deze plannen gaan in de volgende collegeperiode spelen (2016/2018);
  - c. Verzoek uit de vergadering: graag druk op de gemeente leggen ivm onacceptabele plassen op de Jan van Goyenkade en het naleven van de 30km zone op de Witte Singel;
  - d. Herinnering: iedere laatste maandag van de maand Buurtborrel in Babbels. Het moment om elkaar te leren kennen, bij te praten met je burens of vertegenwoordigers uit het wijkcomité.

Sandra Bechtholt

Zonnepanelen

Wie binnen de wijk is in de gelegenheid en genegen om een inventarisatie te doen met betrekking tot zonnepanelen? Wat is op dit moment of in de nabije toekomst het goede aanbod (leverancier en type zonnepaneel) en waarom? Kan er vanuit een collectief van geïnteresseerden binnen de wijk een gezamenlijke aanschaf worden gedaan? Wat is de investering en wat is het rendement? Wat is de huidige regelgeving voor wat betreft subsidies en wat zijn de (on)mogelijkheden vanwege het feit dat Vreewijk is aangewezen als beschermd stadsgezicht?

Gelieve contact op te nemen met Marlon Domingus
marlon@domingus.nl

Tijdens de Vreewijk 'Buurtborrel Bij Babbels' van 24 februari 2014 bracht Frank Zorge (Witte Rozenstraat) in dat vrachtverkeer in zijn straat sinds jaren overlast bezorgt. Er zijn in de Witte Rozenstraat, maar feitelijk binnen Vreewijk als geheel, namelijk veel oude, niet onderheide huizen en die raken beschadigd door het vrachtverkeer dat over de verkeersdrempels in de straat rijdt. Het zijn vooral de vuilnisauto's van de Gemeentereiniging die 2 á 3 keer per week door de straat rijden en door hun gewicht en snelheid veel trillingen veroorzaken.

Frank heeft een drempel pal voor de deur en het is erg aannemelijk dat hij vanwege vrachtverkeer dat over de drempel rijdt forse schade aan zijn huis heeft: scheuren in de gevel en nu ook bovenin, waar de zwaarste trillingen zijn, met als gevolg vocht in de buitenmuren door los getrild metselwerk en lekkage.

Er lijken echter technische oplossingen te zijn voor de overlast van de drempels: op de Jan van Goyenkade is namelijk een nieuwe drempel gelegd die geen trillingen veroorzaakt. En zie ook: www.ttsolutions.nl/bvd.htm

Om een beeld te krijgen van de overlast en schade door de vrachtauto's in de Witte Rozenstraat is tijdens de Buurtborrel Bij Babbels afgesproken dat Frank de medebewoners van de Witte Rozenstraat benadert met de vraag de eigen geconstateerde schade aan gevel / huis vanwege vrachtverkeer in de straat door te geven aan het wijkcomité. Deze actie heeft geleid tot veel reacties.

In navolging van deze inventarisatie in de Witte Rozenstraat wil het Vreewijkcomité een beter beeld krijgen van de situatie elders in Vreewijk, om vervolgens dit probleem aan de Gemeente Leiden voor te leggen.

Gelieve uw constatering te mailen naar:

marlon@domingus.nl indien ook u last heeft van de trillingen en/of schade heeft aan (de gevel van) uw huis.

Gelieve uw observaties te documenteren (op schrift en door middel van foto's) voor de fase na de inventarisatie. Ik zal deze gegevens binnenkort verzamelen ten behoeve van de vervolgstap richting Gemeente Leiden.

Tevens een oproep aan deskundigen binnen Vreewijk om het traject van aansprakelijkstelling van de Gemeente Leiden te begeleiden. Neem aub contact op met mij.

Wordt vervolgd.

Marlon Domingus

Zoals mogelijk bekend heeft Sjaak van Rijn zich in 2013 ingezet om de vanuit de Gemeente Leiden voorgenomen herbestrating van de Gerrit Doustraat, de Hugo de Grootstraat en de Bilderdijkstraat invulling te geven. Het resultaat van die voorbereidingen:

1. Op maandag 16 september 2013 (19:30-21:30) vond een 'schouw' plaats van de betreffende straten onder leiding van Sjaak van Rijn. Deze schouw bracht in kaart waar herbestrating binnen genoemde straten nodig is en waarom en wat op basis van bestaande regelgeving mogelijk is en wat niet, voor wat de inrichting van de openbare ruimte betreft. Het gaat dan om: drempels, paaltjes, het gebruik van vaste plantenbakken, parkeerplaatsen, een goed begaanbaar trottoir en fietsopstelplaatsen. Aansluitend vond er in de vergaderzaal van Groenhoven / Topaz een korte evaluatie plaats van de herbestrating van de Vreewijkstraat en werden wensen geïnventariseerd voor de herbestrating van Gerrit Doustraat, de Hugo de Grootstraat en de Bilderdijkstraat.
2. Bijeenkomst op 24 september 2013 (20:00-21:30). Locatie: Kapelzaal 401 in het Stadhuis.

De gemeente heeft Vreewijk uitgenodigd voor een eerste reactie op de wensen en eisen vanuit Vreewijk met betrekking tot de voorgenomen herbestrating. Tevens is afgesproken dat er een aanvullende bomenschouw zal plaatsvinden in de wijk, onder leiding van een ambtenaar van de Afdeling Stedelijk Beheer (Beheerder groen & Spelen). Deze bomenschouw vond op 8 oktober 2013 plaats met enkele bewoners. De betreffende ambtenaar heeft de betrokkenen een overzicht doen toekomen naar aanleiding van de bomenschouw. Vervolgens is het contact tussen de Gemeente en de Vreewijk op merkwaardige wijze stilgevallen. Pogingen om het contact te herstellen leidden nog niet tot resultaat. Tijdens de Vreewijk 'Buurtborrel Bij Babbels' van 24 februari 2014 is met een aantal betrokkenen een nieuwe strategie besproken om alsnog opnieuw vervolg te geven aan de reeds vergenvorderde voorbereiding op de herbestrating. Wordt vervolgd.

Een groot aantal bewoners van Vreewijk was hierbij aanwezig ondanks de regen

Uitnodiging: verkenningsonderzoek van de Universiteit Leiden in verband met toekomstmogelijkheden Witte Singel-Doelencomplex

De Universiteit Leiden wil graag weten hoe u als buurtbewoner het wonen rondom het Witte Singel-Doelencomplex ervaart. Een willekeurig geselecteerde groep omwonenden in de wijken Vreewijk en Pieters- en Academiewijk krijgt vanaf donderdag 20 maart 2014 een uitnodiging in de brievenbus voor deelname aan een online enquête.

De vragen zijn in overleg met de gemeente Leiden tot stand gekomen. Ook als u geen uitnodiging ontvangt, bent u welkom om aan de enquête deel te nemen.

De sluitingsdatum is **maandag 14 april 2014**. Eind april staan de resultaten op de Vreewijk website.

Als u betrokken wilt blijven bij de ontwikkelingen in het project, geeft u dat dan aan in de enquête.

Direct invullen? Ga naar Enquête Woonbeleving rondom WSD-complex. Deze is beschikbaar via de Vreewijk website: www.vreewijk.wordpress.com - Het betreffende bericht is van 19 maart 2014.

Vorig jaar vierde de Gerrit Doustraat de 400ste geboortedag van de Leidse fijnschilder met een samengesteld portret en een klein feestje. Nu, een jaar later, heeft De Lakenhal een tentoonstelling met 13 schilderijen van Gerrit Dou uit de New Yorkse 'The Leiden Collection'. Op zondag 13 april gaan de burens uit de Gerrit Doustraat naar de tentoonstelling, die overigens nog tot eind augustus te zien is.

Op de tentoonstelling zijn werken van Dou en een paar tijdgenoten en leerlingen te zien. Het zijn hele kleine schilderijen. Bijzonder is de keuze door Dou van de voorstellingen en de composities. Vaak taferelen uit het gewone leven en zóóó gedetailleerd! Het loupje - dat voor een euro te koop is bij de kassa - geeft je een prachtige mogelijkheid om die fijne details te zien. - Je mag ook nog eens dicht bij de schilderijen komen! - De haren van de poes en van de geit zijn ongelooflijk precies geschilderd, waarschijnlijk met een penseel met een of twee marterharen. En grappig om te zien is, dat in de achtergronden nog van alles gebeurt. Ga dus vooral (goed) kijken. Na augustus gaat De Lakenhal twee jaar dicht voor een grondige verbouwing, dat is nog een reden om een keer door het prachtige pand te lopen.

Silvia Zwaaneveldt

Nieuwbouw Groenhoven

De initiatiefgroep Groenhoven vanuit Vreewijk heeft op vrijdag 4 april 2014 een gesprek gevoerd met Ineke Velthuyzen (gebiedsmanager Leiden Centrum / Zuid) en Ronald Steenmeijer (manager Facilitaire Services Topaz). In dit constructieve gesprek nam Topaz de initiatiefgroep mee in de huidige stand van zaken met betrekking tot de nieuwbouw Groenhoven. Het vastgestelde verslag van dit gesprek zal binnenkort verschijnen op de Vreewijk website: www.vreewijk.wordpress.com

Vreewijkboek

Voor wie nieuw is komen wonen in de wijk en meer wil weten over de geschiedenis van eigen huis en straat. Het Vreewijkboek is tijdens Koningsdag te koop op het feestterrein! (15 euro)

Agenda

13 april Gerrit Doustraat bezoekt tentoonstelling Gerrit Dou in de Lakenhal

26 april Koningsdag in de tuinen van Groenhoven

In de week van 19 mei bestaat Groenhoven 55 jaar!

donderdag 12 juni om 20.00 uur

Bent u actief als vrijwilliger, zet u zich in voor uw burens of andere wijkbewoners? Moet u zelf wel eens een beroep doen op mensen uit uw buurt? Bent u geïnteresseerd in de ontwikkelingen in de jeugdzorg, de Wmo en de participatie van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt? Dan zijn de gemeente en de Wmo-adviesraad heel benieuwd naar uw inzet, ervaringen en ideeën! Op 12 juni vindt er een wijkbijeenkomst plaats in zorgcentrum Groenhoven, Witte Rozenstraat 21. De bijeenkomst duurt van 19.30 tot 21.30 uur. Aanmelden kan via iedereenteltmee@leiden.nl.

22 juni Kleine Kunstroute

Singelpark

Europa tegen de wereld, of waarom ik tegen exoten ben.

Nu de plannen voor het singelpark vorm beginnen aan te nemen is het tijd om te waarschuwen tegen een van de voornemens van bureau Lola: het beplanten van het nieuwe park “**met bomen uit de hele wereld**”. Niet omdat dit een te ambitieus plan is dat niet gaat lukken, want dat is het natuurlijk, maar omdat het niet verstandig is de stad vol met exoten te planten. Waarom niet?

Geen exoten?

Is een Libanonceder dan niet prachtig? Zijn de herfstkleuren van *Liquidambar* en de bladvorm van de tulpenboom dan niet onovertroffen? En is de Japanse tempelboom niet het toppunt van exotisme? En welke Europese bomen zouden kunnen wedijveren met de delicate vormen van Japanse esdoorns?

Maar denkt u echt dat Europese bomen minder mooi zijn dan soorten uit andere continenten? Wat is mooier dan een bloeiende paardenkastanje? Wat kan wedijveren met de geur van lindebloesem, met de prachtige vorm van een volwassen vrijstaande es, met het zonlicht dat door het lichtgroene bladerdak van een net uitgelopen beuk filtert, of met het contrast tussen de donkergroene bladeren van de haagbeuk en de strokleurige vruchten die er tussen hangen? Zijn onze wilgen niet schitterend als ze in maart vol met gele katjes bloeien of in de zomer getooid zijn met fijn zilvergroen blad?

Biodiversiteit

Maar waarom niet naast die Europese bomen wat extra diversiteit uit andere continenten gehaald, dan heb je toch het beste van twee werelden? Hoe groter de diversiteit hoe beter toch? Juist vanwege de biodiversiteit wil ik een pleidooi houden voor de aanplant van Europese bomen en tegen de aanplant van exoten in de stad.

Bomen die worden ingevoerd uit andere continenten arriveren hier zonder de insecten die er in hun thuisland op leven. Omdat bomen en planten zich tegen de vraat van insecten verdedigen met een grote verscheidenheid aan stoffen die of giftig zijn, of de plant slecht verteerbaar of vies maken zijn alleen de insecten die zulke stoffen onschadelijk kunnen maken in staat die plant te eten. Meestal gaat het dan om insecten die samen met de plant zijn geëvolueerd en zich over een periode van vaak miljoenen jaren hebben kunnen aanpassen aan het verweer van de plant.

Insecten en vogels

Nederlandse insecten zijn meestal niet aangepast aan de exoten, en daarom zijn er maar weinig insecten die op de exoten leven. De aanplant van exoten betekent daarom minder

voedsel voor insecten. Dat betekent niet alleen minder citroenvlinders, boomblauwtjes en lindepilstaarten, maar ook minder voedsel voor bijen. Het betekent vooral minder voedsel voor de vogels in de stad. Als de kool- en pimpelmezen en andere zangvogels jongen hebben zijn er op de inheemse bomen veel rupsen te vinden, die absoluut noodzakelijk zijn om hun jongen mee groot te brengen. In het najaar en tijdens de winter vormen de bessen van vlier, hulst, kornoelje, meidoorn en lijsterbes voedsel voor merels en lijsters, terwijl de houtduiven die van de klimop eten. Eikels vormen het wintervoedsel van de Vlaamse gaai, en vinken komen de winter door op beukenootjes en de zaden van haagbeuken. Sijsjes, putters en barmsijzen leven dan van de zaden van elzen en berken. Groenlingen eten de zaadjes uit rozenbottels. Staartmezen en goudhaantjes voeden zich 's winters vooral met insecteneieren die ze van de kale takken pikken. Zonder de inheemse bomen wordt het stil in de stad, en hoe meer van die inheemse bomen en struiken, hoe meer vogels en insecten er zullen zijn. *Ginkgo*, de Japanse tempelboom, dient geen enkel dier tot voedsel, en in de sprieterige takken ervan kunnen vogels geen nesten bouwen. *Gleditsia*'s, en Kaukasische vleugelnoten zijn voor ons even onaantrekkelijk met hun onopvallende groene bloemen, als voor insecten en vogels, die er niets van hun gading vinden. Daarnaast blijken sommige aangeplante exoten zich tot schadelijke invasieve soorten te ontwikkelen, zoals de “bospest” (*Prunus spinosa*) en de Chinese hemelboom (*Ailanthus altissima*). Het bestrijden van zulke soorten kost de overheid miljoenen.

Europese struiken en bomen

Het ontbreekt in Europa bepaald niet aan diversiteit van bomen en struiken. Van de platanen en paardenkastanjes uit Griekenland en de Balkan, de tamme kastanjes en gouden regens uit zuid en midden Europa, de abeel uit midden Europa tot en met *Taxus* en jeneverbes uit West Europa en onze Nederlandse schietwilgen en zwarte populieren. Er zijn alleen al zo'n 60 soorten eiken in Europa! Er is dus keuze genoeg! Laten we daarom zo min mogelijk exoten aanplanten, zowel in de wijken als in het nieuwe singelpark.

Jacques van Alphen

Bloeiende wilgenkatjes

**Vrolijk
Vredig
Vriendelijk
Vrassend
Vrdraaid
Vrlokkelijk
Koninklijk
Koninkrijk
Kinderrijk
Vreewijk**

PROGRAMMA KONINGSdag

26 april 2014

10.00	Koffie & Inschrijven spelletjes	Tuinen van Groenhoven
10.10-10.30	Orgeltocht Fietskunst	door de wijk
10.30-10.45	Opening Vlag hijsen Wilhelmus Vreemarkt	Tuinen van Groenhoven
10.45-12.15	Oud Vreewijksche spelletjes en verzinsels	Tuinen van Groenhoven
12.00-12.45	Optreden Goochelaar	Podium
12.45	prijsuitreiking koekjeswedstrijd	Podium Groenhoven
13.00-13.30	25e Vreewijkloop (minimarathon)	Park Oud Hortuszicht

Muzikale omlijsting - De Stalen Band!

Kijk op www.vreewijk.wordpress.com

Buizerd

Vorig jaar op 5 december joeg de eerste herfststorm over Leiden. Het was donderdag; 's middags m'n wekelijkse schilderles bij Ars Aemula. Die mis ik alleen bij hoge noodzaak, en dus was ik van plan om de storm te trotseren, desnoods lopend naast de fiets. Toen ik echter hoorde dat tegen het eind van de middag zware onweersbuien met hagel en windstoten verwacht werden, ging ik door de knieën en bleef thuis. Als om mijn beslissing te bevestigen knalden precies om half vijf grote hagelstenen tegen de ramen. Leuk om gelijk te krijgen, maar echt blij was ik om mijn thuisblijven toen ik op het schuurtje twee huizen verderop een grote vogel zag zitten. Het duurt even voor je in de vertrouwde omgeving van achtertuinen het juiste perspectief te pakken hebt, maar die vogel was een stuk groter dan een uit de kluiten gewassen houtduif waaraan ik eerst nog dacht. De roofvogelsnavel en een brede, rafelige, donkere band dwars over de borst lieten weinig anders toe dan een buizerd. Toen hij opvloog en laag tussen de bomen door naar de andere hoek van het blok vloog, kon ik de onderkant van de vleugels zien en verdween de laatste twijfel. Al noemde ik hem tot zover "hij"; de afmetingen wezen eerder op een vrouwtje. Een heel ongewone plaats om een buizerd aan te treffen. Ze worden hier in de stad alleen wel eens waargenomen terwijl ze, hoog in de lucht cirkelend overtrekken. Deze was stellig door de storm overvallen en het eerste beste plekje dat op een bos leek ingedoken om er te schuilen. Na die storm is zij niet meer waargenomen.

Koenraad Kortmulder.

aan hun voeten voor de regen of vinden er op een warme zomerdag bescherming tegen de al te warme zon. Een mooie kringloop, waar we ieder jaar opnieuw volop van te genieten.

Ook boekenbomen hebben het zwaar in de winter. Zij zijn niet gemaakt om maanden kaal te zijn. De doorstroom van boeken mag in koudere tijden dan misschien wat minder zijn, de boeken die hun plek in de boom hebben gevonden hebben, vragen om bescherming tegen weer en wind. De boekenboom in Vreewijk had deze winter dan ook vaak een jas aan. De boeken waren niet te zien en bleven waar ze waren: in de boom. En dat was nou net niet de bedoeling. Want ook de kringloop van een boekenboom is het waard om het hele jaar door van te genieten.

Gelukkig zijn ze in Vreewijk niet voor een gat te vangen. Ineke Velthuyzen, locatiemanager van Groenhoven, pakte het probleem aan. Wie nu langs de boekenboom loopt, zal zien dat de stam is voorzien van een handige doorkijkjas. Weer- en windbestendige luikjes van plexiglas beschermen de boeken, zodat ze het hele jaar door zichtbaar en toegankelijk blijven. En de oude jas? Die kan naar de Kringloop.

Bette Westera

Boekenboom

Sommigen hebben hem wellicht al zien staan voor Groenhoven: de boekenboom. De afgelopen maanden waren de boeken, vanwege de weersomstandigheden vaak verstopt onder een jas. Recent heeft de boom mooie deurtjes gekregen zodat de boeken ook in de regen droog staan. Dus hoog tijd dat we de boom in gebruik nemen: aarzel niet en neem een kijkje, de enige regel: als u er een boek uithaalt moet u er ook eentje terug zetten.

Hoera, de boom is weerbestendig!

Om storm, vorst en hagel te kunnen doorstaan laten bomen in het najaar hun blaadjes vallen. Stevig geworteld in de grond staan ze in weer en wind te wachten op de lente. Dan komt hun sapstroom weer op gang, dan worden ze weer groen. Vogels bouwen nesten tussen hun bladeren, mensen schuilen

Tijdens de Vreewijk 'Buurtborrel Bij Babbels' van 24 februari 2014 was te gast Corné Brouwers, (Gemiva-SVG Groep). Hij maakte kennis met de aanwezige Vreewijkers en lichtte de doelstellingen van de Gemiva-SVG groep toe en zijn eigen rol als persoonlijk begeleider/professioneel werkbegeleider van de Woonlocatie Vreewijkstraat 4 binnen de wijk.

In woonlocatie Vreewijkstraat wonen veertien volwassenen met een verstandelijke beperking. De leeftijd varieert van 45 tot 80 jaar. In het pand zijn negen appartementen met een trefpunt. Op de tweede etage zijn vijf plaatsen voor kleinschalig wonen.

Zie ook: www.gemiva-svg.nl/44353/Vreewijkstraat.html
Corné gaf aan dat, in afwachting van duidelijkheid rondom het onderwerp AWBZ-Wmo, organisaties zoals Gemiva-SVG op een andere manier hun diensten zullen moeten realiseren en bekostigen. Onder andere met meer samenwerking met vrijwilligers. In de discussie die naar aanleiding van deze punten ontstond, werd duidelijk dat vanuit de Vreewijk behoefte en expertise aanwezig is om met Corné mee te denken. Inmiddels is er een groep samengesteld van betrokkenen vanuit de wijk en vindt eind april de eerste brainstormsessie plaats.

Ondernemend in de wijk

We feliciteren Saskia Hudig uit de Gerrit Doustraat met haar nieuwe winkel PJOKK. Saskia nam vorig jaar de Kings & Angels winkel in de Doezastraat over en maakte daar eind maart de winkel PJOKK van. Na een jaar draaien was het tijd voor een eigen naam en een eigen nieuw gezicht en dat is PJOKK. [PJOKK is Noors voor peuter] Je kunt daar terecht voor zwangerschapsmode en het is tevens een baby- en kinderwinkel. De zaak hangt vol met mode met veelbelovende namen als: Queen Mum, Love2wait, Fragile, Mamalicious en Noppies. En er is hippe en vrolijke kleding van Kik Kid, Little Label, Noppies, Froy & Frida, Tooby Doo en Emile & Ida voor de kleintjes (mt 44 t/m 92).

Naast de kleding zijn er ook (kraam)cadeautjes en stoere (luyer) tassen te koop.

Naast de echte winkel in de Doezastraat om gewoon naar binnen te lopen, wordt er hard aan een webshop gebouwd: www.pjokk.eu is eind april in de lucht.

Piet Breebaart en Toine de Caluwé hebben in overleg met het bestuur van de wijkvereniging het initiatief genomen in kaart te brengen wat er allemaal moet gebeuren om het perspectief van een comfortabele woonomgeving voor senioren in de Vreewijk dichterbij te brengen.

De overheid gaat minder in de woon- en zorgkosten bijdragen. Daarom zullen er minder verzorgingsflats gebouwd worden. Bestaande voorzieningen zullen gesloopt of gerenoveerd worden en in capaciteit gehalveerd. Zo ook ons eigen Groenhoven; waar bovendien straks intramuraal alleen intensieve verpleeghulp zal worden aangeboden. Buurtzorg en thuiszorg – professioneel en/ of als mantelzorg – en extramurale verpleging komen daarvoor in de plaats. Zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde omgeving op jezelf blijven wonen. We hebben buurtgenoot Rudi Westendorp horen zeggen dat dat een belangrijke bijdrage aan vitaal oud worden kan zijn. Zelfregie, eigen initiatief, sociale netwerken zijn daarbij telkens terugkerende trefwoorden. Eerste verkennende gesprekken in de buurt leren dat na decennialange anonieme overheidsbemoeienis mensen het wel een beetje verleerd zijn om een beroep op elkaar te doen of spontane hulp te accepteren. Maar participeren kun je leren, en leren kun je faciliteren.

Vreewijk heeft onlangs de status van monumentaal stadsgezicht gekregen. Een cadeau voor ieder die op een blijvend mooie externe woonomgeving gesteld is. Maar wat zijn de gevolgen voor hen voor wie de 3-tot 4-hoog gestapelde – te – royale woonruimte gaandeweg een probleem gaat worden. Wat te doen met te grote en dure huizen op een lastige woningmarkt. We weten dat er – nog stille – woonwensen zijn: verbouwen, splitsen, binnen de buurt verhuizen. Fixerende bestemmingsplannen kunnen dan gemakkelijk haaks staan op voor de toekomst gewenste flexibiliteit binnen een monumentaal kader.

En of en op welke manier de plannen aan de Sterrenwachtlaan en van Groenhoven een bijdrage gaan leveren aan de gewenste mobiliteit binnen de wijk is evenmin bekend. Wij willen op handen zijnde ontwikkelingen niet op zijn beloop te laten, maar ervoor te zorgen dat we als buurt partner in problem and solutions worden. Vandaar ons initiatief. Wij hebben inmiddels eerste contacten gelegd met Groenhoven/Topaz, met de directie Vastgoed van de Universiteit, met diverse afdelingen van de Gemeente en met de wijkvereniging van de Pieterswijk. Ook zijn er eerste gesprekken gevoerd met een groep uit de Professoren- en Burgermeesterswijk, waar soortgelijke vragen spelen. Zij al een stap verder en hebben inmiddels een wijkkompas uitgegeven,

waarin informatie is verzameld over alle mogelijke diensten die in de wijk kunnen worden geleverd met name gericht op ouderen.

Om van meet af aan alle aspecten goed onder ogen te zien willen wij de initiatiefgroep uitbreiden tot 4 á 5 mensen, van verschillende discipline.

Piet Breebaart heeft verstand van bouwen, wonen en bewonersparticipatie, Toine de Caluwé heeft veel ervaring in het bij elkaar brengen van meerdere disciplines bij ingrijpende strategische transitie.

We zoeken versterking in de gezondheids/zorg/verplegings hoek, in de financieel/economische discipline en op het terrein van overheidsbeleid en politieke beïnvloeding.

Ons staat voor ogen een werkplan te ontwikkelen en dat nog voor de zomer in de buurt aan de orde te stellen. De volgende fase kan dan zijn een actieplan met een groep van zonodig gedeeltelijk andere samenstelling.

We denken met 5 tot 7 bijeenkomsten van een paar uur een heel eind te komen.

Op Witte Singel 64 is er een werkplek beschikbaar.

Voel je je aangesproken, laat ons dat weten per mail of telefoon, dan nemen wij contact op.

Wij zijn bereikbaar:

Toine de Caluwé: toinedecaluwe@xs4all.nl, 0611920826

Piet Breebaart: pietbreebaart@gmail.com, 0653129232

Vreewijk valt als enige woonwijk buiten de singels onder het regime van het betaald parkeren. Alleen de kantoren rond de Schipholweg vallen er ook onder. Deze uitzondering voor de Vreewijk is ooit bewust gemaakt, mede op aandringen van de bewoners. Er was veel overlast van parkeerders, overloop uit de binnenstad en gebruikers van de universitaire voorzieningen aan Witte Singel en Hugo de Grootstraat. De parkeeroverlast is na invoering van betaald parkeren fors afgenomen. Maar nog steeds zullen veel inwoners van de wijk als zij 's-avonds met de auto thuiskomen nog een rondje moeten rijden voordat een parkeerplaats is gevonden. Het is ook niet goedkoop om in Vreewijk te parkeren. Ruim €42 per kwartaal voor de eerste auto en ruim € 84 per kwartaal voor de tweede auto. En bezoekers betalen € 1,50 per uur tot 21.00 's-avonds. Het parkeerregime werkt dus matig, en is vrij kostbaar. Maar zoals u allen weet is er twee jaar geleden een proef met blauwe zones gestart in veel andere wijken direct buiten de singels. Daar kan twee uur gratis worden geparkeerd met een parkeerschijf (alleen nodig tussen 11.00 en 16.00 en 18.00 en 21.00) door bezoekers. En bewoners kunnen voor nog geen € 30 per twee jaar (!) een ontheffing krijgen. In diezelfde twee jaar betaalt een Vreewijk bewoner met een auto ruim € 330. En met twee auto's is het contrast nog groter: € 60 versus ruim € 1000! Dit jaar wordt door de gemeente besloten over het al dan niet voortzetten van de blauwe zones in 2015. De bewoners zijn over het algemeen tevreden, maar de gemeente constateert dat de overlast is verschoven naar andere wijken. En de opbrengsten dekken volgens de gemeente de kosten niet.

De wijkvereniging vraagt zich af of in 2015 en daarna de uitzondering voor Vreewijk nog wel nodig en zinvol is. Een blauwe zone werkt goed buiten Vreewijk. Je mag aannemen het ook in Vreewijk zou werken. Het systeem met parkeerschijven en ontheffing voor twee jaar is een stuk gebruiksvriendelijker en goedkoper voor bewoners en bezoekers. De wijkvereniging wil daarom de gemeente en gemeenteraad vragen om bij de evaluatie de voor- en nadelen mee te nemen van de optie om Vreewijk onder hetzelfde parkeerregime te brengen als de andere woonwijken buiten de singels. Mocht uit zo'n evaluatie blijken dat parkeer-overlast dan toeneemt dan is handhaving van de status quo wellicht gewenst. Maar als dat niet zo is zou een overgang naar een vriendelijker en goedkoper systeem gewenst zijn. Hoe de nieuwe "blauwe zones" er uit gaan zien weet uiteraard nog niemand. Dus helaas kan op dit moment ook nog geen definitieve afweging worden gemaakt. Laat ons weten wat u van dit onderwerp vindt.

André Betting

Ondernemend in de wijk

Een tweede ondernemer uit de wijk die we feliciteren is Willeke van der Meer. Eind maart lazen we in Boekblad het bericht dat zij boekhandel Polare op de Breestraat overneemt en daar weer een ouderwetse laagdrempelige boekwinkel van gaat maken. De winkel krijgt zijn oude naam 'Kooyker' terug. Van der Meer wil dat Kooyker weer een boekenzaak wordt voor alle Leidenaren. "Een boekhandel kun je niet landelijk aansturen. Dat kan alleen als je je publiek kent en weet wat er speelt in de regio. Kooyker moet een frisse kwaliteitsboekhandel worden voor alle doelgroepen", zegt ze in een reactie. Kooyker was de winkel waar Willeke vele jaren gewerkt heeft tot zij in 2006 samen met Kooyker-collega Arno Koek boekhandel Blokker in Heemstede overnam.

We willen + 100 %. Van 36 naar 360 volgers... Dat is een opmerking/grapje gemaakt tijdens de laatste buurtborrel en inmiddels zijn er al weer twee volgers van de Vreewijkwebsite bij. Maar achter dit grapje zit wel een wens van het Vreewijkcomité om het bereik van de website en het gebruik ervan www.vreewijk.wordpress.com groter te maken. Wat we willen is dat de website en de berichten daarop makkelijk te volgen zijn voor Vreewijkers. En dat is niet zo moeilijk. U kunt het namelijk zelf doen. Start de computer en ga naar Google. Zoek op **Vreewijk Leiden**. Bij de eerste treffers zit Wikipediapagina over onze wijk en ook: **www.vreewijk.wordpress.com**. Dat is de site waar ik u mee naar toe wil nemen. Behalve handige adressen, historie en de digitale versie van de papieren Vreewijkers, kunt u hier actuele berichten vinden, meteen op het tabblad HOME. Het is voor ons belangrijk dat die berichten hun weg naar U gaan vinden. Die mogelijkheid is er ook, want op deze pagina staat rechts onderin het scherm een klein vakje: + Volg. Als u daarop klikt en uw e-adres invult worden de nieuwe berichten automatisch aan u doorgestuurd. Dat kan gaan over Koningsdag, herbestrating, activiteiten bij Groenhoven, een expositie van een Vreewijker of dringend gemeentelijk nieuws. We plaatsen alleen berichten als die relevant zijn voor de wijk en haar bewoners en in de praktijk komt dat neer op een bericht per anderhalve week.

Naast deze digitale manier om elkaar snel te benaderen en voortvarend in te springen op wijzigingen, blijven we papieren Vreewijkers maken die bij u in de brievenbus gestopt worden.

Dus: blijf op de hoogte, ga naar www.vreewijk.wordpress.com, klik rechtsonder in het scherm op + VOLG en vul uw e-adres in. U krijgt dan automatisch een e-mail als er een nieuw bericht op de site wordt gezet. Op deze manier kunnen we u goed en snel op de hoogte houden van de ontwikkelingen in Vreewijk.

Eind augustus vorig jaar opende eetcafé en cultureel ontmoetingscentrum Sijthoff zijn deuren. Een deel van de oude uitgeverij en drukkerij Sijthoff werd omgebouwd tot een sfeervolle en multifunctionele ontmoetingsplek, waar allerlei soorten activiteiten plaatsvinden: lezingen, concerten, exposities, kindervoorstellingen, workshops, filosofische gesprekken, culturele avonden, vertelmiddagen, te veel om op te noemen.

Het nieuwe Sijthoff wil in de eerste plaats een plek zijn waar mensen elkaar ontmoeten, hun ideeën uitwisselen en hun talenten laten zien. Het programma dat wordt aangeboden is gevarieerd en staat open voor iedereen die belangstelling heeft. Daarnaast is er de mogelijkheid om zelf activiteiten in Sijthoff aan te bieden of de zaal achter het café-restaurant te huren voor speciale gelegenheden.

In mei en juni doet Sijthoff mee met de expositie Toegewijde Kunst – Moderne altaarstukken, een initiatief van de Amsterdamse beeldhouwster Hanneke de Munck, die van 17 mei tot en met 6 juli te zien zal zijn in de Hooglandse Kerk en op vijf andere locaties, waar Sijthoff er een van is.

Vier jaar geleden ontmoette ik Hanneke in Zwitserland, waar ze twee grote stukken arvenhout kocht. Uit onze ontmoeting ontstond een warme vriendschap, een nieuw altaarstuk – De Verwondering – van Zwitsers arvenhout, waarvoor ik het bijbehorende verhaal schreef én het idee om de moderne altaarstukken van Hanneke naar Leiden te halen. Tijdens de expositieperiode zal De Verwondering te zien zijn bij BplusC, locatie Nieuwstraat (de bibliotheek).

De expositie Toegewijde Kunst is ingebed in een uitgebreid programma, waaronder vier lezingen van Studium Generale over Altaarstukken toen en nu, rondleidingen, lezingen en workshops, o.a. bij Sijthoff.

Voor meer informatie: www.toegewijdekunst.nl

Bette Westera

Buurtborrel in Babbels

Voor iedereen die het nog niet weet: iedere laatste maandag van de maand vanaf 20.30 uur zijn alle wijkbewoners van harte welkom in Babbels voor de BuurtBorrel. Aanschuiven is gratis, drankjes voor eigen rekening. Tijdens de borrel kunt u bijpraten met uw burens, andere wijkbewoners en vertegenwoordigers van het wijkcomité. De komende borrels zijn op: 28 april, 26 mei en 30 juni. Tot dan!

Fototentoonstelling

Libertas Leiden organiseert vanaf 1 maart a.s. een fototentoonstelling van Eke van Batenburg in Servicecentrum Herenstraat 61 Leiden. De expositie is te bezichtigen van 1 maart t/m 31 mei 2014. Het servicecentrum is geopend op dinsdag, woensdag en donderdag van 09.00 – 17.00 uur en op vrijdag van 09.00 – 13.00 uur.

Eke van Batenburg heeft veel gereisd. Hij kwam en komt als backpacker in vele landen en werelddelen. Tijdens zijn omzwervingen heeft hij fotoreportages gemaakt. Deze foto's zijn van uitzonderlijke kwaliteit. Het is beslist de moeite waard om even te komen kijken. Wilt u kennis maken met zijn werk kijkt u dan op: www.ekevanbatenburg.nl

Een kleurrijk gezicht ; portretten uit Westelijk Afrika

Kleine kunst(route)

In onze wijk is een concreet plan ontstaan om een kleine kunst(route) in Vreewijk te organiseren, *Kinderkunst: Kijk, Vreewijk!* door en voor bewoners van de wijk. Het idee is dat kinderen aan verschillende workshops kunnen meedoen die gegeven worden door kunstenaars uit de wijk zelf (schilderen, recycle kunst, muziek, koken, stoepkrijten, bedenk het maar). Op deze manier willen we bewoners van de wijk - jong en oud - op een creatieve manier met elkaar in contact brengen. Om dit te bereiken willen we graag samenwerken met instellingen uit de wijk. Kunstenaars als Maurice Braspenning en Joke Schoneveld hebben hun medewerking al toegezegd.

De datum waarop dit zal plaatsvinden is zondag(middag) 22 juni. We willen graag weten wie van de kinderen in Vreewijk het leuk vinden om mee te doen met een kunstzinnige workshop. En wat vind je dan leuk om te doen? Natuurlijk worden de resultaten ook tentoongesteld en uitgevoerd. En behalve de workshops: ben je nog geen 12 jaar, wil je je eigen prachtigste kunstwerken door buurtbewoners laten bewonderen, laat het weten! Van de aanmeldingen maken we een kunstroute door Vreewijk.

Stuur een mail als je een workshop wil volgen en/of je eigen kunst wilt laten zien. Je kunt je aanmelden via kleinekunstvreewijk@hotmail.com, graag vóór 1 mei (geef ook aan hoe oud je bent).

Volwassenen mogen ook een handje helpen. Dus: wil je bijvoorbeeld ook een workshop organiseren of begeleiden, stuur dan ook een mail naar hetzelfde adres.

Wijn proeven in Vreewijk

Op zaterdag 15 februari vond de tweede Vreewijker Wijnproeverij plaats, met wijnen uit Noord- en midden Spanje. De gastheren waren Peter van Eeten en Gerard Tellers. Er waren acht proevers. Pieter Vroegop vertelde over de ontwikkeling van de wijnbouw in Spanje en de verschillen tussen de diverse wijngebieden. Hij onderscheidde maar liefst 12 wijngebieden en -gebiedjes.

In de proeverij zaten twee witte wijnen: nummer 1 (een macabeo oftewel viura wijn) vonden we wat aan de zure kant. Nummer 2, een verdejo wijn, beviel een stuk beter. Van de zes rode wijnen die geproefd werden vonden we de eerste twee aan de "harde" kant. Maar de beste kwamen als laatste aan de beurt. De Conde de Valdemar, 2009, een Rioja Crianza en de Marqués de Cáceres, óók een Rioja Crianza uit 2009 vonden wij het lekkerst.

In het najaar wordt er weer een wijnavond georganiseerd. Als je geïnteresseerd bent, kun je je aanmelden bij pveeten@gmail.com. Dan krijg je tijdig een uitnodiging met datumprikker.

Machteld Boot

Tekening van Max Tjaarda uit de Hugo de Grootstraat